

ЕКОНОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

Юлія Кондратюк, студентка групи МР-1-19

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Єлизавета Каліта, студентка групи ПС-20-1

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Керівник: Світлана Нужна, к.е.н., доцент

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Інвестиційний клімат – це узагальнена характеристика сукупності соціальних, економічних, організаційних, правових, політичних, соціокультурних передумов, що визначають привабливість держави для інвестування. Інвестиційний клімат характеризується високою мінливістю і постійно змінюється в кращий або гірший бік під впливом великої сукупності різноманітних чинників. У зв'язку з цим необхідне постійне проведення моніторингу інвестиційного показника країни.

Обсяги капітальних інвестицій в АПК показують, наскільки галузь приваблива для інвесторів, держави та самих власників аграрних підприємств. Українські підприємства мають цілу низку притаманних їм позитивних та негативних чинників, що впливають на інвестиційну привабливість підприємств аграрного сектору економіки. Так до позитивних чинників слід віднести: сприятливі кліматичні умови для ведення сільського господарства, площа чорноземів становить 7,8 млн га, експортноорієнтована галузь, високий потенціал підвищення врожайності. До негативних чинників слід віднести: невизначеність статусу українських земель, що спричиняє низьку ефективність їхнього використання, високий рівень інфляції та нестабільний курс національної валюти спричиняють уведення валютних обмежень для експортерів у межах країни, фінансова криза, недостатня ємність фінансового ринку. Отже, обсяги капітальних інвестицій в АПК залежатимуть від великої кількості чинників, більшість з яких важко оцінити у кількісному вимірі.

Було досліджено за статистичними даними періоду 2009-2019 років тенденцію змін ключових макроекономічних показників, що мають вплив на обсяги капітальних інвестицій підприємств аграрного сектору. Базисом економетричного аналізу є оцінювання парних коефіцієнтів кореляції між залежною та незалежними змінними. Ці коефіцієнти характеризують щільність взаємозв'язку між економічними показниками, що досліджуються.

Наведені у табл. 1 абсолютні значення коефіцієнтів кореляції свідчить про помірний прямий взаємозв'язок між обсягами капітальних інвестицій та обраними макроекономічними чинниками. Можна стверджувати, що залежність існує, але їх вплив не вищим, ніж їх вплив на інші галузі.

Для кореляційно-регресійного аналізу впливу на обсяги капітальних інвестицій ключових галузевих показників було сформовано відповідну статистичну вибірку даних періоду 2009-2019 років.

Таблиця 1. Коефіцієнти кореляції

Показник	Капітальні інвестиції	Індекс інфляції	ВВП, млн грн	Курс \$
Капітальні інвестиції	1	0,210	0,953	0,884
Індекс інфляції	0,210	1	0,021	0,285
ВВП	0,953	0,021	1	0,899
Курс \$	0,884	0,285	0,899	1

За цією вибіркою побудовано лінійні економетричні моделі:

- залежність обсягу капітальних інвестицій від експорту сільськогосподарської продукції $y_{\text{моделі}}=0,258 \cdot x-507,42$, $R^2=0,766$;
- залежність обсягу капітальних інвестицій від ВВП сільськогосподарських підприємств аграрного сектору $y_{\text{моделі}}=0,0011 \cdot x+549,55$, $R^2=0,908$;
- залежність обсягу капітальних інвестицій від індексу обсягу виробництва сільськогосподарської продукції $y_{\text{моделі}}=1339,37-3,0047 \cdot x$, $R^2=0,205$;
- залежність обсягу капітальних інвестицій від індексу сільськогосподарської продукції $y_{\text{моделі}}=4656,16-14,875 \cdot x$, $R^2=0,0287$.

Таблиця 2. Коефіцієнти зв'язку обсягів капітальних інвестицій та галузевих показників

Показник	Експорт с/г продукції	ВВП с/г підприємств	Індекс обсягу виробництва с/г	Індекс цін реалізації с/г
Капітальні інвестиції	0,875	0,953	0,453	0,17

З обчислених і наведених у табл. 2 значень парних коефіцієнтів кореляції всі, окрім останнього, є суттєвими. Тобто лише такий економічний показник, як індекс цін реалізації сільськогосподарської продукції, не має суттєвого впливу на обсяги капітальних інвестицій, й ним можна знехтувати у подальших дослідженнях. Незначний вплив цього показника пояснюється специфікою аграрної галузі, де ціна реалізації аграрної продукції є другорядною порівняно з обсягами її виробництва. Важливість усіх інших галузевих показників, що підтверджується їх коефіцієнтами кореляції, є цілком логічною та зрозумілою. Так, коефіцієнт кореляції між капітальними інвестиціями та обсягом експорту АПК становить 0,875. Це говорить, що частка реалізації продукції за кордон висока, але найбільший вплив все ж таки має валове виробництво продукції сільськогосподарських підприємств, що генерує доходи від продажу аграрної продукції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Отже, проведений економетричний аналіз показав, що значний вплив на обсяг капітальних інвестицій в підприємства аграрного сектору мають такі галузеві чинники, як обсяги експорту та ВВП сільськогосподарських підприємств, обсяги сільськогосподарського виробництва.

